

Bijlage 2: Risicoparagraaf

Risico en kansen

Er zijn drie risico's/kansen te benoemen, die zouden kunnen optreden:

- A. Maatschappelijk: een grotere ondersteuningsvraag van inwoners als gevolg van een toenemende vergrijzing;
- B. Juridisch: het gemeentelijke beleid ten aanzien van de maatwerkvoorziening (het niet hanteren van het normenkader, maar uitgaan van de professionaliteit van de consulent) is nog niet door de rechter getoetst;
- C. Financiën: het budget is niet toereikend in verband met toenemende vraag.

A. Maatschappelijk: een grotere ondersteuningsvraag van inwoners als gevolg van een toenemende vergrijzing

Het aantal ouderen neemt landelijk de komende jaren toe. Ook in gemeente Doetinchem is sprake van vergrijzing. Een van de pijlers van de decentralisatie van het sociaal domein, die het Rijk beoogt, is dat inwoners zo lang zelfstandig mogelijk thuis blijven wonen.

Het rijksbeleid gaat gepaard met forse bezuinigingen op de huishoudelijke hulp.

Op termijn is de verwachting dat ook de krimp in de regio gevolgen heeft voor het budget.

Echter, de Wmo kent altijd al een open-einde-karakter.

Dit heeft gevolgen voor (risico/kans)

- *Kwaliteit*: de kans bestaat dat hierdoor de kwaliteit van de ondersteuning in geding is.
- *Reputatie*: -
- *Veiligheid*: -
- *Tijd*: -
- *Geld*: er wordt een groter beroep gedaan op de Wmo, terwijl de budgetten onder druk staan.

Perspectief: hoe daarmee om te gaan (mogelijke maatregelen)

- Indien onvoldoende budget, dan inzetten om gezamenlijk met andere krimpregio's extra budget te vragen bij de rijksoverheid (gevolgreductie).

B. Juridisch: het gemeentelijk beleid is juridisch niet houdbaar

De opdracht van de gemeenteraad is een toekomst vast, juridisch houdbaar plan hulp bij het huishouden.

De algemene voorziening zoals wordt vorm gegeven is juridisch toegestaan.

Ten aanzien van de maatwerkvoorziening kiest Doetinchem ervoor om de uren huishoudelijke hulp zoveel mogelijk in samenspraak met de inwoner te bepalen. Hierbij wordt uitgegaan van de professionaliteit van de consulent. Er wordt geen objectief normenkader gehanteerd, terwijl de Centrale Raad van Beroep/het algemeen bestuursrecht deze eis wel stelt. Deze werkwijze is niet getoetst door de Centrale Raad van Beroep of een lagere rechter. De kans bestaat deze werkwijze door een uitspraak van de CRvB of lagere rechter niet houdbaar blijkt.

Dit heeft gevolgen voor (risico/kans)

- *Kwaliteit*: Bij een voor de gemeente negatieve uitspraak van de rechter wordt de kwaliteit van het gemeentelijke beleid als ontoereikend beoordeeld.
- *Reputatie*: Negatieve publiciteit, imagoschade, onrust bij inwoners en aanbieders.

- *Veiligheid:* -
- *Tijd:* Juridische geschillen kosten veel tijd, waardoor er onzekerheid ontstaat bij inwoners.
- *Geld:* Juridische procedures kosten geld. Uitspraak van de rechter kan leiden tot hogere uitgaven voor huishoudelijke hulp

Perspectief: hoe daarmee om te gaan (mogelijke maatregelen)

- Beleid aanpassen als rechter heeft geoordeeld dat het beleid juridisch niet houdbaar is (gevolgreductie);
- Huidig beleid voortzetten en accepteren dat in de individuele gevallen de uitspraak van de rechter afwijkt van de indicatie van de gemeente. (accepteren)

C. Financiën: het budget is niet toereikend in verband met toenemende vraag

Doelstelling

In het beleidskader sociaal domein Doetinchem is het volgende kaderpunt vastgesteld: 'We hanteren een zo ontschot mogelijk budget. Daarbij geldt natuurlijk wel dat het bieden van adequate ondersteuning en zorg leidend is: de financiën zijn volgend' (kaderpunt 8).

Risico: het budget is niet toereikend

Door de open einde regelingen binnen het sociaal domein (Wmo 2015, Jeugdwet, Participatiewet) bestaat de kans dat de begrote middelen ontoereikend zijn om de noodzakelijke kosten van ondersteuning te dekken.

Als gemeente hebben we geen invloed op het aantal meldingen en aanvragen voor hulp bij het huishouden, die jaarlijks bij de gemeente worden ingediend. De berekening is gebaseerd op het huidig aantal cliënten.

Dit heeft gevolgen voor (risico/kans)

- *Kwaliteit:* indien budget niet mag worden overschreden is gemeente Doetinchem onvoldoende in staat om kwalitatief goede ondersteuning in te zetten terwijl zij hier wettelijk wel toe verplicht is.
- *Reputatie:* indien het budget niet mag worden overschreden, kan de achterblijvende ondersteuning leiden tot maatschappelijke en politieke onrust of zelfs onvrede.
- *Veiligheid:* -
- *Tijd:* -
- *Geld:* de budgettaire overschrijding is niet op voorhand binnen het sociaal domein op te lossen waardoor budgettaire overschrijding binnen de gemeentebegroting ontstaat.

Perspectief: hoe daarmee om te gaan (mogelijke maatregelen, afhankelijk van de mate van budgetoverschrijding)

- Er bestaat een kans om op termijn een besparing te realiseren door de verschuiving van de maatwerkvoorziening naar een algemene voorziening (gevolgreductie)
- De financiële monitor in de uitvoering op orde, op basis van de monitor besluiten nemen waardoor overschrijding niet plaats vindt; (kansreductie);
- In de begroting ruimte reserveren voor overschrijding door andere (niet-wettelijke) taken niet te doen (gevolgreductie);
- Lobby richting Den Haag over budget en verdeelsystematiek (kans- of gevolgreductie);
- Begrotingstekort door ontschot budget oplossen (gevolgreductie);
- Accepteren van een begrotingstekort (accepteren).